

קובץ
דברי תורה
ושיחות קודש

גליון קס"ז
פרשת ויחי תשפ"ה

תוכן הענינים

◉ על מי מנוחות ינהלני ◉ השפל עצמך -
וינשאך המקום

טו..... סעודה שלישית תשפ"ב

לגלות הקץ - להאיר ההסתרה ◉ כי חלק ה'
עמו יעקב חבל נחלתו ◉ לכן גלה עמי מבלי
דעת ◉ מעין עולם הבא יום שבת מנוחה

• שיחות קודש •

הרה"ק רבי פישל מסטריקאוו זי"ע... יח

לא הביט און ביעקב ◉ דלא אסתכל
בצורתא דזוזא ◉ כי יעמוד לימין אביון ◉
הרבה שלוחין יש לו למקום ◉ ורחמיו על
כל מעשיו ◉ שימוש חכמים ◉ בשמחה
ובטוב לבב מרוב כל ◉ אשר בחר בנו
מכל העמים ◉ כשור לעול וכחמור
למשאוי ◉ וקמת ועלית אל המקום

• דברי תורה •

ה..... סעודה שלישית תשפ"א

ולא שמעו - מקוצר רוח ◉ אני בינה לי
גבורה ◉ איזהו גבור - הכובש את יצרו
◉ אע"פ שחטא - ישראל הוא ◉
מאשפות ירים אביון ◉ גדולה תשובה
שמקרבת האדם לשכינה ◉ וקרבתנו מלכנו
לעבודתך ◉ זרע ברך ה' ◉ השמרו לכם
עלות בהר

ט..... ליל שבת קודש תשפ"ב

אין שמו שלם ואין כסאו שלם ◉ והחיות
רצוא ושוב ◉ כי לא בחפזון תצאו ◉ והיה
לעת ערב יהיה אור

יב..... קידושא רבא תשפ"ב

ותמרה ותחיש לגאלנו ◉ בכל צרתם לו צר

ניתן להשיג הגליון

בארה"ק

ירושלים

אצל הר"ר זלמן לעווין הי"ד

ביתר

אצל הר"ר אברהם לאנדא הי"ד

בני ברק

אצל הר"ר שלמה לייב לאנדא הי"ד

בית שמש

אצל הר"ר שמחה בונם רוסט הי"ד

חיפה

אצל הר"ר ישראל ברודבקר הי"ד

בארה"ב

בארא פארק

ביהמ"ד אמשינאוו 4408-15th Ave.

וויליאמסבורג

ביהמ"ד אמשינאוו 144 Rodney st.

מאנסי

ביהמ"ד ווארקע 10 Maple ter.

לעייקוואד

אצל הר"ר ישראל נתן בונים הי"ד

יו"ל ע"י מכון דברי תורה – אמשינאוו

© כל הזכויות שמורות

לתרומות, הנצחות, ולקבלת הגליון

amshinov40@gmail.com

קו אוצרות אמשינאוו

1605-3136-873

(בארה"ק 074-7964020)

שיעורי תניא בשלוחה 2

ואלה יעמדו על הברכה בעבוד שגדבו הוצאות הגליון

הר"ר מנחם מענדל האגער הי"ו
בני ברק
וחותנו הרה"ח ר' שמואל ווייסבראד שליט"א
בני ברק
לרגל שמחת החלאקה לבנו - נכדו
היניק וחכים מאיר נ"י
יהי רצון שיגדל בתורה ובמצוות ולאילנא רברכא יתעבד

הגה"צ רבי ישראל ארנסטר שליט"א
חדב"ג רבינו הרה"ק רבי יצחק זי"ע
וחתנו הרב אהרן דייטש שליט"א
לרגל שמחת נישואי הנכד - הבן
החתן יצחק דייטש הי"ו
למזל טוב ובשעטומ"צ

הר"ר נפתלי ערליך שליט"א
מגדולי תומכי המכון
הר"ר נחום מרדכי ערליך שליט"א
גבאי נאמן רבית מדרשינו
לע"ג וקנים
הרה"ח ר' דוב יואל (בע"ש) ב"ד נתן פנחס ערליך ז"ל
גלב"ע ט"ז סבת תשס"ח

הרה"ח ר' נתן פנחס ערליך שליט"א
בארא פארק
לע"ג אביו
הרה"ח ר' דוב יואל (בע"ש) ב"ד נתן פנחס ערליך ז"ל
גלב"ע ט"ז סבת תשס"ח

הרה"ח ר' יצחק מרדכי מארקאוויטש שליט"א
בארא פארק
לרגל שמחת אירוסיו בנו
למזל טוב ובשעטומ"צ

הרה"ח ר' יהושע לייב כהן שליט"א
בארא פארק
לע"ג אביו
הרה"ח ר' צבי ב"ר מאיר הכהן ז"ל
גלב"ע ט"ז סבת תשס"ז

הרה"ח ר' יואל איזראעל שליט"א
בארא פארק
לרגל שמחת החלאקה לבנו יקירו
יהי רצון שיגדל בתורה ובמצוות
ולאילנא רברכא יתעבד

הר"ר שמעון שלום קופיעין הי"ו
בארא פארק
ואביו הרה"ג ר' חיים דב קופיעין שליט"א
מרבני בית מדרשינו
לרגל שמחת הולדת הבן - הנכד
למזל טוב ובשעטומ"צ

הרה"ח ר' שלמה יהודה ראטה שליט"א
לרגל שמחת הבר מצוה לבנו יקירו
הב' משה צבי הי"ו
יה"ד שיזכה לרוות ממנו רוב תענוג ונחת דקדושה

פרשת ויחי

סעודה שלישית תשפ"א

להתבונן, ולראות את פנימיות הענינים, ולכן מרומז הענין שנסתמו עיניהם ולבם באופן כזה, שאין רווח בין הפרשיות.

אני בינה לי גבורה

ובמסילת ישרים (פרק ב') כתב שאחת מתחבולות היצר הרע, הוא להכביד העבודה על האנשים כל כך, עד שלא ישאר להם רווח להתבונן, באיזה דרך הם הולכים. וזה היה הכוונה בעצת פרעה שאמר (שמות ה, ה), תכבד העבודה על האנשים וגו', שהיה מתכוון שלא יהא לבם פנוי להתבונן ולהתחרט על מעשיהם, עכתו"ד. ועל פי הדברים האלו מובן שכל כמה שהאדם נותן רווח

ולא שמעו - מקוצר רוח

ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה ויהי ימי יעקב שני חייו שבע שנים וארבעים ומאת שנה. וברש"י למה פרשה זו סתומה לפי שכיון שנפטר יעקב אבינו נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השעבוד, שהתחילו לשעבדם. ויש לבאר הקשר בין פרשה סתומה, דהיינו שאין רווח בין הפרשיות, לענין נסתמו עיניהם ולבם של ישראל. ונראה על פי דברי רש"י ריש ויקרא וז"ל, ומה היו הפסקות משמשות, ליתן ריוח למשה להתבונן בין פרשה לפרשה, ע"כ. הרי לנו דהרווח מורה על ענין התבוננות ויישוב הדעת, וכל ענין הגלות הוא כשאינן רווח

כי טו"ב, השפעות טובות משם הרחמים (שם הוי"ה במס"ק) שהוא גימטריא טו"ב.

אע"פ שחטא - ישראל הוא

וראה בישמח ישראל עה"פ יהי
 דן נחש עלי דרך שפיפון
 עלי אורח, הנושך עקבי סוס ויפול
 רוכבו אחור, לישועתך קויתי ה' (מט,
 יז). 'עלי דרך' רומז לאדם שכבר
 הולך בדרך ה', שכן 'דרך' הוא מקום
 הילוך רבים, וכן רומז לדרך התורה
 (ע' קידושין ב:). 'אורח' שהוא נתיב
 קטן, רומז לאחד שסולל לעצמו דרך
 אשר ילך בו בעבודת השי"ת. וזהו
 'יהי דן', שנמצא 'עלי דרך', על דרך
 התורה, היינו שנמצא במעלה גדולה,
 או אם נמצא בדרגת 'אורח' שסלל
 לעצמו מסילה לעליה במדרגות
 העבודה, ואם יבוא אליו היצר
 'הנושך עקבי סוס ויפול רוכבו
 אחור', דהיינו אם בא הנחש או
 השפיפון עלי דרך ואורח, ונשכו
 והחטיאו, בבחי' הנושך עקבי סוס,
 עכ"ז לישועתך קויתי ה', אל יאמר
 נואש לנפשו, כי עוד בו חלק יעקב
 שלא נפגם, ובוודאי יוכל לתקן הכל.

להתבונן על מעשיו, ומחשב שכר מצוה כנגד הפסדה, הרי זה מביא גאולת הנפש משיעבודה, בבחינת קרבה אל נפשי גאלה.

איזהו גבור - הכובש את יצרו

ובספה"ק נועם אלימלך כתב,
 דמצד הדין אין צורך ליתן שכר על מעשה המצות, כי אדרבה זה זכות גדולה לאדם שיכול לשמש את המלך, ולקיים מצוותיו, אלא עיקר קבלת השכר, הוא מפני שהקב"ה נתן בנו יצר הרע המסית אותנו בכל עת ורגע, וכל יצר מחשבות האדם רק רע כל היום. ועל זה שהאדם עומד כנגדו, ובתחבולות עושה מלחמה, ונוזהר מלעבור על רצונו, על זה הוא עיקר קבלת השכר. ובזה מבאר את הכתוב, יששכ"ר חמור גרם וגו', פירוש, י"ש-שכ"ר לאדם, זהו על ידי שה' חמור גרם', היינו שחומריות הגוף שהאדם צריך לשבר כח תאוותו, זה הוא הגורם לו שכר הגדול. וזהו 'וירא מנוחה', פירוש כשהאדם משבר כח תאוותו עד שיש לו מנוחה ממנו, על ידי זה גורם לו,

מאשפות ירים אביון

ובזה מבאר הענין ששבט דן היה המאסף לכל המחנות, כי דן היה מאסף ומגביה את כל אלו שהם בשפל המצב מאוד ועניים בדעת, ומחזק אותם, שיקוו לישועת ה' שהוא הטוב והמטיב לכל ומרחם על כל, ואף הנפשות שנפסקו ח"ו ממקור הרחמים. כדאיתא בירושלמי, שהיה נוסע באחרונה וכל מי שהיה מאבד דבר, היה מחזירו לו. וזהו לישועתך קויתי ה', שהיו תמיד בוטחים בה'.

יה"ך שנוכח להתגבר על היצר וכימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות בביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

אמרים

גדולה תשובה שמקרבת האדם לשכינה

במדרש (צג, ב) כי הנה המלכים נועדו עברו יחדיו. כי

הנה המלכים, זה יהודה ויוסף וכו' רעדה אחזתם שם, אלו השבטים, אמרו מלכים מדיינים אלו עם אלו, אנו מה איכפת לנו, יאי למלך מדיין עם מלך. איתא בספ"ק שיוסף הוא בחינת צדיק גמור שירד לנסיון ולא נכשל בחטא, ויהודה הוא בחינת בעל תשובה, שנכשל ואח"כ הודה ואמר צדקה ממנו, והנה אף שדרגת הצדיק גדולה יותר מצד אחד (ואף כוחו של הבעל תשובה לשוב, נובע מכוחו של הצדיק), בכל זאת, במקום שבעלי תשובה עומדין וכו', כי מי שנפל וירד וחזר בו, גדול כוחו עד מאד, ולכן בגאולה העתידה, משיח בן יוסף אינו אלא חלק מן הגאולה, אבל עיקר הגאולה הוא על ידי משיח בן דוד, שהוא מזרעו של יהודה, שהודה בחטאו, וחזר להתהלך בצדקו.

וראה בשפת אמת* [תרנ"א] בשם זקיניו החידושי הרי"ם, עה"פ כרע רבץ כאריה וכלביא מי

(* יש להזכיר כי השם 'שפת אמת' ניתן לספר, מפני שהתורה האחרונה שכתב השפ"א היה בפר' ויחי תרס"ה, שהוא התורה האחרונה על ספר בראשית, ומסיים שם בפסוק 'שפת אמת תיכון לעד'.

יקרא אתכם, כלומר שהמשיכה אליו תהיה ע"י קריאה, ולא ע"י צער ויסורים ח"ו, אלא ע"י בחי' דעת, ע"ד השיבנו ה' אליך, ונשובה.

זרע ברך ה'

ויברך את יוסף. הקשו המפרשים, אשר לא ברך כאן יעקב אבינו את יוסף, אלא את הנערים. ובש"ה"ק תירץ, כי ברכת הבנים זה היא ברכת יוסף, כי אין לו לאדם בעולמו אלא כשמניח בנים הגונים. ובקול' שמחה ביאר, שויברך את יוסף, 'את' מלשון 'עם', היינו שבירך את הילדים עם הענין של יוסף, כלומר שיהא להם בחינת קדושת יוסף, כי זה עיקר הברכה לנערים.

השמרו לכם עלות בהר

כ"ק אומור זצ"ל"ה"ה בדברו אודות ענין המתינות, היה אומר שזקיננו הרה"ק רבי מנחם זי"ע, ביז די מיטעלע יאהרען האט

יקימנו. כי כוחו של יהודה היה, שאפי' בשעת שפלות, בשעה שהוא שוכב, עדיין הוא כארי וכלביא, כמו שהיה במעשה תמר, שהודה ולא בוש, עי"ש.

וקרבנו מלכנו לעבודתך

האספו וגו' אשר יקרא אתכם באחרית הימים. ובספה"ק תפארת ש"מה מבאר כי בענין קנין משיכה מצינו ב' אופנים. הא', הכישה במקל והיא תבוא. והב', קורא לה והיא באה. והנה האופן הראשון בבחינת הכישה במקל, היה לנו די והותר לאורך הגלות המר, ואנו מתחננים להקב"ה להמשיך אותנו אליו בבחינת קורא לה והיא באה, במדת החסד והרחמים, ואנחנו נרוצה אחריו. וזה נרמז בפסוק (שה"ש א, ד) משכני אחרך נרוצה. שהקנין משיכה, יהא ע"י שאנחנו נבוא אליו. וז"ש יעקב אבינו את אשר יקרא אתכם באחרית הימים. שהיה מתפלל על אחרית הימים קודם ביאת הגואל שאין בנו עוד כח לסבול היסורים שהשי"ת

ראשי תיבות, על פח"ז, ר' יהושע אומר פחזת חטאת זנית ע"כ. כלומר שע"י בהילות נופלים לידי חטא. ובהמשך שם מביא דברי ר' לוי, סרסהו, זעת, חרדת, פרח חטא מעליך ע"כ. שמי שפוחד מן החטא, וכשנופל נחרד, ומיד מתחרט עליו, אין החטא נדבק בו.

ער אלס געהאמעוועט דעם עולם "נישט צו גיין צו הויך". ופעם אמר אזמור, שבאמת דבר זה של המתינות 'געלאסען' הוא פסוק מפורש בתורה, פחו כמים א"ל תותר, שאין מרוויחין כלום מבהילות.

וראה במדרש (צט, ו) שהביא

ליל שבת קודש תשפ"ב

א, ו) וארבע כנפים וגו' לא קשיא כאן בזמן שבית המקדש קיים כאן בזמן שאין בית המקדש קיים. ולכן יחזקאל שראה אותם לאחר החורבן, כבר נגרע ונחסר מהם ב' כנפים, ובזמן הביהמ"ק הי' המלכות בשלימות לכן הי' להם ששה כנפים, משא"כ כשנחרב בית תפארתינו ולא נראה בעליל כבוד מלכותו, ראה יחזקאל רק ארבע כנפים שכן נחסר להם ב' כנפים.

ו**חכמי** האמת מחולקין איזה גדפין שנחסר, בספר **אוהב**

אין שמו שלם ואין כסאו שלם

הרה"ק ר' יחיאל מא"ל כסנדר ביאר את דברי חז"ל (פסחים נו.) שיעקב אבינו אמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד ומשה רבינו לא כתבו, כי בזמן הזה עד עת קץ, לא שייך להיות בדרגת בשכמל"ו. ובנו הרה"ק בעל ישמח ישראל מרחיב את הדברים, דאיתא בזוה"ק (ח"ג רפ"ב.) רמז על ששה תיבות בשכמל"ו שהם ו' גדפין עיי"ש, והנה אמרו חז"ל (חגיגה יג.) כתוב אחד אומר (ישעי' ו, ב) שש כנפים וגו' וכתוב אחד אומר (יחזקאל

נקרא כבוד המלכות, ולשיטתו נחסר ונגרע תיבות 'לעולם ועד'. וממשיך הישמח ישראל לפרש לדבריו, דענין 'לעולם ועד' הוא כך, דהנה כל אדם לפעמים נתעורר בקרבו הניצוץ האלוקי, ומקבל על עצמו עול מלכות שמים, וגומר בדעתו שלא ישוב עוד לכסלה, אך כל זמן שהאדם הוא בגלות הרי הוא עבד ליצרו וליוצרו גם יחד, והשאור שבעיסה מקרר את ההתלהבות ומונע אותו מעבודת ה', והתכלית הוא שההתעוררות וההתלהבות יהיה בקביעות בבחינת 'לעולם ועד', כפי שיהא לעתיד לבא, כי אז יבוטל היצר הרע, וזה שאנו מבקשים בתפילת ערבית (בפסוקי ברוך ד' לעולם) וקיים מלכותך תמיד, ומלוך עלינו 'לעולם ועד', שיבוטל היצה"ר וישאר בנו התלהבות המצוה לעד.

כי לא בחפזון תצאו

כבר נזכר דברי כ"ק אומ"ר זצ"לה"ה עה"פ פחוז כמים וגו' שמורה על ענין המתינות,

ישראל (פרשת וישב) מביא מהרב הקדוש הרבי ר' אלימלך זי"ע ששני תיבות החסרים הם 'כבוד מלכותו'. ולזה אנחנו מבקשים ומתפללים להשי"ת בתפלת מוספים של יו"ט, גלה 'כבוד מלכותך' עלינו, ע"כ דברי קדשו. וכן דעת הרה"ק המגיד מקאזניץ (עבודת ישראל, לקוטים). והטעם שלהם, כי עיקר גבורת המלכות הוא להראות כבוד מלכותו ולמשול בכל, ועתה נסתרה ונעלמה מעיני כל חי, כי בזמן החורבן אין ממשלתו נראית וניכרת על העולם כולו, רק בלב השרידים אשר ה' קורא להם.

והחיות רצוא ושוב

והרה"ק מאפטא סובר שהב' גדפין החסרים הם אלו שכנגד 'לעולם ועד'. וטעמו, דמצאנו בגמרא (יומא ס"ט:) שאנשי כנסת הגדולה החזירו עטרה ליושנה, שאמרו שאף בזמנינו רואים גבורות ה'. שאומה כזו יכולה להתקיים שה אחת בין הזאבים, והן הן גבורותיו והן הן נוראותיו, וזהו כבודו אף שהוא בהסתר, ולכן סובר שזה עדיין

בעת רצונו לעורר על המתינות, בזה"ל
 "איך אמר האמשינאווער רבי,
 פאוואליע".

והיה לעת ערב יהיה אור

ויחי יעקב בארץ מצרים שבע
 עשרה שנה. בפרשיות אלו
 מפרשת מקץ ועד ויחי, מרומזים
 עניני הגאולה, כדאי' במדרש קץ שם
 לחושך, וכן השייכות בין יהודה
 לבנימין, וכן ויחי יעקב שביקש
 לגלות את הקץ, והנה לכאורה עדיין
 עומדים עתה בשערי הכניסה לגלות,
 ולמה רמזו כאן את הגאולה,
 ובפשטות פרשיות אלו המה 'פועל
 דמיוני' וסימן לבנים, לפני הכניסה
 לשם. אך אולי אפשר לבאר עוד,
 דאיתא בפסדה"ק דיעקב אבינו ב"ז
 שנה שהיה במצרים תיקן את
 הניצוצות במהירות, וביטל ק"ץ
 שנים מד' מאות שנות הגלות, ולכן
 נשאר רק רד"ו שנים. ואי' בחז"ל
 שהיה לו לחיות כאביו עד ק"פ, אך
 הפסיד ל"ג שנים אלו, כשאמר
 לפרעה ששניו היו רעים וכו', שאמר

ובספה"ק פרי צדיק (קונטרס עת
 האוכל אות ד' וה') מביא שהתקנה
 הכללית להינצל מתאוות הוא ע"י
 עסק התורה, וכלשון הרמב"ם
 בהלכות איסורי ביאה שאין התאוות
 מצויות אלא בלב פנוי מדברי תורה
 וכו'. והוא העצה הראשונה לתקן
 עצמו מתאות לבו, והוא העיקר
 שהכל תלוי בו.

ועוד מביא שם שהעצה השניה
 להינצל מתאוות הוא
 המתינות. כי יסוד תוקף התאוה הוא
 על ידי המהירות, שרוצה לבלוע
 ולהשלים תאותו חיש מהר.
 וכדמצינו בגמרא ריש ברכות (ב.)
 שבכל האכילות נאמר בלשון
 'נכנסין' לאכול, כלומר שלפני
 האכילה צריך כניסה והכנה, ואפילו
 באכילת תרומה ושל שבת שהם
 אכילות של מצוה נאמר גם כן
 'נכנסין' שצריכין גם לזה הכנה, ולא
 אכילת עראי כאכילת זולל וסובא
 שחוטף ואוכל. הרי לנו שענין
 המתינות הוא לעשות כל דבר
 בהכנה. (ושמעתי שהרבי
 מראחמסטריוקא שליט"א רגיל על לשונו,

יחי"ה (ואילו היה חי עוד ל"ג שנים, היה מבטל גם את רד"ו שנים הנותרים). ועל פי הדברים האלו נמצא, דעל החלק שלו, ק"ץ שם לחושך, ואכן נהפך הגלות לגאולה.

אז ל"ג תיבות, וכן בבעל הטורים איתא כיון שאמר (בראשית לא, לב) עם אשר תמצא את אלהיך לא יחיה, וברש"י דמאותה קללה מתה רחל בדרך, על כן הפסיד ל"ג שנים כמנין

קידושא רבא תשפ"ב

ותמהר ותחיש לגאלנו

כשרצה יעקב אבינו לגלות את הקץ, הרי זה בהכרח הקץ של 'בעתה', שאז יהא זמן הגאולה גם במקרה שח"ו לא יזכו להקדימה, אך הקב"ה לא רצה שיעקב אבינו יוציא מפיו שח"ו אולי ישראל לא יזכו לגאולה של אחישנה, לכך נסתם הימנו. כי אין לומר על כלל ישראל, שאולי ח"ו לא יזכו.

ויחי יעקב. בריש"י למה נסתמה פרשה זו, שבקש יעקב אבינו לגלות את הקץ, ונסתם ממנו. וביאר אא"ז הרה"ק מווארקע זי"ע, דאיתא בחז"ל (סנהדרין צח.) דיש שני זמנים לגאולה העתידה, הראשון הוא 'בעתה' דהיינו בזמנה הקבוע, והשנית הוא 'אחישנה' שעל זה אין זמן מוגבל, ויכול להיות בכל יום כשישראל יזכו לזה, כמ"ש היום אם בקולו תשמעו. נמצא, דהזמן של 'אחישנה' לא היה יכול לאומרם, שהרי אין לזה זמן קבוע, לכן

בכל צרתם לו צר

ואני בבאי מפרץ וגו'. וברש"י דע לך שע"פ הדיבור קברתיה

על מי מנוחות ינהלני

אֵאָזִי הרב הקדוש רבי יצחק מווארקי זי"ע בבואו פעם ללובלין בימי אברכותו, כשפרנסתו היתה מצויה ברווח מחנות שהרבנית ניהלה. אמר לו הרבי, אם תזדמן לך משרה בתור 'מלמד' תקבלה.

וַיְהִי אך יצא החוצה והנה נגש אליו יהודי כפרי מהכפר הסמוך, ופונה אליו בשאלה, שני בנים לי ולכם לב אבן אפילו מקרא אינם יודעים, אני מחפש מלמד טוב שיצליח ללמדם ולהדריךכם וכל הון אני מוכן לשלם עבור זה. מיד נזכר במצוות רבו, וקיבל עליו את המשרה, ונסע עמו אל הכפר ללמד את בניו.

לְאַחַר זמן מה שלח מכתב לביתו והודיע על המלמדות שקיבל על עצמו, וצירף מעות לפרנסת הבית, במכתב תשובתה סיפרה הרבנית, כי הצבא הצרפתי כבש את עירם ובזז את כל הרכוש ואת חנותם ועתה הם נשארו בחוסר כל, ולכן טוב מאוד

שם, שתהא לעזרה לבניה כשיגלה אותם נבוזראדן, ויהיו עוברים דרך שם, יצאת רחל על קברה ובוכה ומבקשת עליהם רחמים, שנאמר (ירמיה לא) קול ברמה נשמע וגו', והקב"ה משיבה יש שכר לפעולתך נאם ה' וגו', ושבו בנים לגבולם. כ"ק אַזְמוּ"ר זצ"ל ה"ה הביא דמצינו בפרשת ויצא דבעת שראה יעקב את רחל, וישא קולו ויבך, וברש"י שם, לפי שצפה ברוח הקודש שאינה נכנסת עמו לקבורה, עכ"ל. והנה לפי פשוטו נלמד שיעקב אבינו הצטער על שלא תכנס עמו לקבורה במערת המכפלה, אמנם כאן אפשר לפרש ולומר, אדרבה יעקב אבינו הצטער על שלא נפל בחלקו להקבר בבית לחם, הרי שם תעמוד רחל אמנו לעזרה לבניה כשהיא בוכה ומבקשת עליהם רחמים בימי נבוזראדן, ועל זה בכה כעת הבחיר שבאבות על שהוא לא יזכה לעמוד עמה שם, ולהושיע את ישראל בזעקם בצר להם.

הרבה זמן ולא לשמוע כלום, בתוך כך נזכר הרבי מווארקע ששמע מכפרי אחד שאמר לחבירו בעת מריבה בבית המדרש של הכפר, כתוב בפסוק 'וירא מנוחה כי טוב ויט שכמו לסכול' הפירוש הוא, מי שרוצה מנוחה, מוכרח להיות סבלן, ולהעביר על מדותיו, ונהנה הרבי מאד מדיבור זה.

השפל עצמך - וינשאך המקום

מסופר אודות אחד שהתלונן אצל רבו שכולם דורכים עליו ופוגעים בו, אמר לו הרבי אולי אתה מתפרס על שטח גדול, על כן כל אחד דורך עליך. כלומר, שמי שיש לו הרבה רצונות, על כן אם אין הכל מתנהל כפי רצונו מתרגז על כך, אך מי שהוא סבלן, ומעביר על מידותיו, יש לו תמיד מנוחה.

הדבר שמצא 'מלמדות', כי מזה יוכלו להתפרנס...

כשהתחיל ללמוד עם הילדים, ראה שאכן ליבם לב אכן, ושום דבר תורה אינו מצליח להכנס למוחם. על כן חזר ללובלין לרבי לבקש עצה כדת מה לעשות, אמר לו הרבי, תתפלל עליהם, וכן עשה, ומאז נפתח לב הילדים והתחילו לראות פרי בעמלם.

לאחר שעבר זמן ותקופת המלמדות שסיכם עם הכפרי הגיע לסיומה, הפציר האב כי ימשיך ללמד את בניו, לכן נסע לרבו לשאול בעצתו איך לנהוג. אמר לו הרבי, שכבר אין צריך להיות 'מלמד' ויכול לחזור לביתו. אך אמור נא לי, האם שמעת פעם בכפר איזה דבר-תורה, הרבי מווארקע לא נזכר בשום דבר על כן שתק, שאלו הרבי מלובלין, הייתכן להיות במקום כ"כ

סעודה שלישית תשפ"ב

באותה שעה פתח יעקב אבינו ואמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, אמרי רבנן היכי נעביד, נאמרוהו לא אמרו משה רבינו, לא נאמרוהו אמרו יעקב, התקינו שיהו אומרים אותו בחשאי.

כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו

וביאור הענין הוא, כי נקודה החלק אלו-ה ממעל מושרשת בכל איש ישראל, ובנקודה זו אין פוגם שום חטא. אמנם בשעה שמקלקל מעשיו, נבראים מזה מסכים המבדילים המכסים על נקודה זו, עד שלא יוכל לראות באור ה'. וזהו שאמר רש"י ז"ל נסתמו עיניהם ולבם של ישראל, היינו מצרת השעבוד, ומרוב המסכים שנבראו מהחטאים, ויעקב ביקש לפני זה לגלות להם אור הדעת, לבל יצטרכו לסבול עוד גלות ויסורים, אלא שיהיה תיכף ומלאה הארץ דעה את ה', כמו שעתיד להיות בביאת גואל צדק בבי"א.

לגלות הקץ - להאיר ההסתרה

ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה ויהי ימי יעקב שני חייו שבע שנים וארבעים ומאת שנה. וברש"י, שביקש יעקב לגלות את הקץ לבניו ונסתם ממנו ע"כ. הנה בני ישראל עמדו עתה לפני הכניסה לגלות, וכל הגלות הרי הוא הסתרה של אור ה', על כן רצה יעקב אבינו, לגלות עתה את הקץ.

בישמח ישראל מביא מאביו
הרה"ק רבי יחיאל
מא"כסנדר, דאיתא בגמרא (פסחים נו.) אמר רבי שמעון בן לקיש, ויקרא יעקב אל בניו ויאמר, האספו ואגידה לכם, ביקש יעקב לגלות לבניו את הקץ, ונסתלקה ממנו שכינה, אמר שמא חס ושלום יש במטתי פסול, כאברהם שיצא ממנו ישמעאל, ואבי יצחק שיצא ממנו עשו, אמרו לו בניו, שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, אמרו כשם שאין בלבך אלא אחד, כך אין בלבנו אלא אחד,

כמלאכי השרת, אף אנו אומרים זאת בקול רם, עכתד"ק.

מעין עולם הבא יום שבת מנוחה

ובן הוא ענין השבת שביום זה מתעורר אצלנו ענין מעין עולם הבא, שהוא ענין בשכמל"ו, יום שכולו שבת, וכל אחד נזכר בזה שהוא חלק אלוה-ה ממעל, ובזה הכח יוכל להמשיך נפשו לה' במשך ימי השבוע.

ובבית אהרן, עה"פ יששכר חמור גרם וגו' וירא מנוחה כי טוב וגו' ויט שכמו לסבול וגו'. והנה ברישא 'חמור גרם' מיירי בכוחו של החמור בעל העצמות לסבול עליו עול, ואח"כ מובא ענין המנוחה, שהוא היפך של קבלת עול, ובהמשך חוזר לענין ויט שכמו לסבול. אלא מבאר, שכך הוא הדרך בעבודת השי"ת, בהתחלה צריך להיות העבודה כשור לעול וכחמור למשאו, דהיינו לעבוד את השי"ת אף שאינו מרגיש שום חיות וטעם, וזהו חמור גרם וגו'. ואם מתנהג כן באמת, אזי זוכה שמראין לו מן

לכן גלה עמי מבלי דעת

ולכן בעת שראה צדקת השבטים, כשאמרו כשם שאין בלבך אלא אחד כך אין בלבינו אלא אחד, ואוהבים אנחנו את ה' בכל לבבינו, חשב בדעתו שישארו תמיד במדרגה זו, על כן פתח ואמר בשכמל"ו הרומז לגילוי אלוקות. אבל משה רבינו שהי' בתקופה מאוחרת הביט בדורות האחרונים שיהיו בשפל המצב ובחשכת הדעת, לא הי' אפשר לו לכתוב בשכמל"ו, כי התורה היא נצחית עד סוף כל הדורות. וזהו שאמרו חז"ל, היכי נעביד נימרי' לא אמרו משה, היינו שמשרע"ה לא אמר משום שהיה רואה פחיתות מצבינו, כי נחשך אור בעדינו. לא נימרי' אמרו יעקב, היינו שבכל זאת יש בכל איש ישראל חלק יעקב. על כן התקינו שיאמרו בחשאי, היינו לרמז שהחלק יעקב הוא מוצנע ומוסתר בתוך פנימיות נפשות ישראל. ולכן מצינו שביוה"כ שהוא בסוד עולם הבא (זוה"ק ב' קטז). שאז מתגלה מהותם האמיתית של ישראל, שהם קדושים וטהורים

שהראו לו מהתחלה, ע"כ. וזהו ענין השבת, שמקבלין טעימה ממדריגה גבוהה ואח"כ צריך להשלים עצמו.

יעזור השי"ת שנזכה להתעורר ולקבל עול מלכות שמים ונזכה במהרה לביאת משיח צדקנו בב"א.

השמים האור והחיות שיכול להשיג לפי שרשו בקדושה, אך אין מקבל דרגא זו אלא לפי שעה, וזהו ויר"א מנוחה כי טוב, שמראין לו רק בדרך של טעימה. ואח"כ צריך שוב להטות שכמו לעול, ולילך בהדרגה, ואז ע"י עבודתו יוכל שוב להגיע לדרגא של אותו האור והחיות

הרה"ק רבי פישל מסטריקאוו זי"ע אחד הברלה פרשת ויחי תשפ"ג

השבוע (י"ז בטבת) היארצייט של הרה"ק ר' פישל סטריקאוו זי"ע, היה תלמידם של המגיד ממעזריטש זי"ע ושל הרבי ר' אלימלך זי"ע ועוד.

לא הביט און ביעקב

כל סדר הנהגתו היה בתמימות גדולה. התפארת שלמה שהיה מן המסתופפים בצילו, כותב בספרו (פרקי אבות פ"א) שהצדיק רבי פישלעלע מסטריקעוו זי"ע לא היה יכול להאמין שיתכן כזאת ששום אחד מישראל יחטא, ואם הגידו לו על דבר פשע, היה מכחיש את הדברים, כי לא יכול להאמין כלל שאיש ישראל יחטא, מרוב דביקותו בהשי"ת ואהבתו את בני ישראל.

דלא אסתכל בצורתא דזוזא

מסופר שבשעה שהביאו לפניו 'פדיונות', ונתנו לו כמה רענדלעך, היה מבקש שיביאו לפניו 'פון די רויטע רענדלעך', היינו ממטבעות של זהב, (כידוע שזהב נקרא גם אדום, כדאיתא בגמ' בבא מציעא עה, ב ברש"י ד"ה בטלי דהב) החסידים שידעו שהרבי אינו מכיר בצורת מטבע, שאלו אותו למה רוצה דוקא מן האדומים, אמר להם שיודע רק זאת אשר בשעה שבאים לפניו העניים לקבל צדקה, אזי רואה שנהנים יותר מן האדומים...

כי יעמוד לימין אביון

פעם בא לפניו אביון והתאונן על מצבו הקשה, ריחם עליו הרבי עד מאד, וצווה להחסידי לקנות כרטיס הגרלה (לאטערי) ובירכו שיתעשר, אך בסופו של דבר לא זכה בכלום. (יש מספרים שהיו על הכרטיס כמה הגרלות, ואחר שכבר התייאש, מכרו לאחר ואז עלו המספרים בגורל) משנודע לרבי

שהחסיד לא הרוויח כלום, היה לו מכך עגמת נפש רבה, ואמר אם דברי אינם מתקבלים בשמים, נמצא שאיני רבי, ומאז הורה לסגור את דלתו ולא קיבל אליו חסידים.

הרבה שלוחין יש לו למקום

משנודע הדבר להרה"ק רבי שמחה בונם מפרשיסחא זי"ע שצדיק זה הפסיק לקבל את החסידים, נסע לדבר על ליבו, ובא לפניו ואמר, שאלה גדולה יש לי לשאול, הרי לכאורה יש סתירה, מצד אחד נאמר, 'ומי בכל מעשה ידיך אשר יאמר לך מה תעשה ומה תפעל' הרי שאי אפשר לומר להקב"ה מה לעשות. ומאיך מצינו בחז"ל (מועד קטן טז, ב) עה"פ צדיק מושל יראת אלהים, מי מושל בי צדיק, הרי שביד הצדיק למשול ולומר מה יהיה, ואם כן איך יתיישבו שני מאמרי החז"ל, אלא הכוונה הוא כך, שבוודאי אם יגזור הצדיק על אדם שיתעשר, יסובב השי"ת שיתקיים הדבר, אך אם אומר באיזו דרך יתעשר, זה כבר ענין של אמירת 'מה תעשה ומה תפעל', וזה אין בידו. ובכך השיב את נפש הצדיק, ושוב פתח דלתו לפני החסידים.

ורחמיו על כל מעשיו

נכדו של הה"ק ר' פישלע, השתדך עם בתו של הרה"ק ר' חיים דוד דאקטער, שהיה רופא מומחה (פרופסור) בבית המלוכה הפולני, ואח"כ נתקרב להרבי מלובלין עד שנעשה לאחד מצדיקי הדור, מסופר בענין השידוך, משהובאה ההצעה לפני ר' פישלע אמר, שעם רבי חיים דוד בוודאי שאפשר להשתדך, אך רוצה שגם יבדקו את היראת השמים של אשתו הרבנית שמקורה היה מבערלין, על כן שלח מי מבני המשפחה שיסע לביתם ולהיוודע על דבר מעשיה, אותו יום ערב שבת היה, והרבנית הכינה דגים חיים לכבוד שבת, לפני שהמיתה את הדג בקת הסכין, שמעו איך שאמרה לפני הדג, כמה קשה לי להמיתה, אולם ה' אחד יודע, שאיני עושה זאת אלא לכבודה של שבת קודש, בשמוע ר' פישלע את רחמנותה וגודל התלהבותה מקדושת שבת, תיכף הסכים לשידוך.

שימוש חכמים

בשבתות של בין המצרים לא היה שוהה בביתו, אלא נסע להסתופף בצילם של ג' צדיקים, הרבי מלובלין, המגיד מקאזניץ והיהודי הק' מפשיסחא, וכאשר היה שובת שבתו אצל היהודי הק', היה היהודי הק' מוסר לו במשך השבת את כל ההנהגה.

בשמחה ובטוב לבב מרוב כל

כ"ק אזמו"ר זצללה"ה היה דרכו לספר על הרה"ק רבי פישל זי"ע, שהיה בעל בשר. פעם אחת ראה נכרי להבדיל שגם היה בעל בשר, תמה הרה"ק מסטריקאוו לאמר, מילא אני נעשיתי בעל בשר כי נתמלאתי בשמחה וקורת רוח מאמירת ברכת 'שלא עשני גוי', אולם גוי זה מהיכן נעשה בעל בשר.

אשר בחר בנו מכל העמים

פעם סיפר כ"ק אזמו"ר זצללה"ה עובדא הנ"ל בעת שוחחו אודות דברי בעל התניא שהתורה והתפילה צריכין להיות בשמחה, והקשה אזמו"ר בהקדם הידוע דלפי בעל התניא גדרי צדיק בינוני ורשע, הרי אין הכוונה על רוב מצוות או עבירות, אלא ההגדרה היא על פי מה שנמשך הנפש, ואם לפעמים מתגבר אצלו הרע על הטוב, אינו מוגדר אפילו 'בינוני', ואם כן יוצא שרבים המה אלו שאינם מוגדרים אפילו בינוני, אלא רשע וטוב לו, ולכאן מי שיש לו עדיין גדר של רשע איך יכול להיות בשמחה, וביאר כ"ק אזמו"ר זצללה"ה שכמו במלחמה ישנם כמה וכמה שרים וקצינים, ואף השר הכי קטן, אפילו הכי עדיין נחשב לשר. כמו כן אצל בני ישראל, באיזה מדריגה שהוא, אפילו הכי הוא שר וגדול כי ישראל הוא, ומזה לבד צריך להיות בשמחה, וזהו הפשט בברכת שלא עשני גוי, ואח"כ הביא סיפור זה מהה"ק ר' פישל סטריקאוו.

כשור לעול וכחמור למשאוי

בניו אחריו לא המשיכו עדה. אחד מבניו רבי יעקילע מבערזין זי"ע הסתופף בצילו של הרה"ק מווארק זי"ע, שהתבטא על גדלותו של ר'

יעקילע: כמו ששור אינה יודע את הכמות וטיב המאכלים שהכינו לה, אזוי וויסט עהר נישט וויפיל יודישקייט עהר פארמאגט...

וקמת ועלית אל המקום

האבני נזר מסוכוטשוב כמעט שלא היה הולך להתפלל על קברי צדיקים, (בכלל בגזע קאצק לא הרבו לילך על קברי צדיקים), אך פעם אחת אחר הלוייה כשהיה בבית החיים יצא מגדרו והשתטח על קברו של הרה"ק רבי פישל מסטריקאוו זי"ע. ובטרם כניסתו למקום מנוחתו עשה הכנה מיוחדת, וכשיצא מן האוהל היה נרגש כולו, והתבטא כי המקום אדמת קודש הוא.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל. א גוטע וואך א פרייליכע וואך.

בית המדרש החסודי אמשינאוו
בנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א

4408 15th Ave Brooklyn NY 11219

בס"ד, ערש"ק לסדר ויחי תשפ"ה לפ"ק

כי קרוב אליך הדבר

הננו להודיע כי במסגרת השיעור קבוע
מאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בספר התניא

יתקיים השיעור הבא ביום ג' פ' שמות
בפרק לג'

השיעור בשעה 9:15
תפילת מעריב בשעה 10:00

הגבאים

בית המדרש דחסידי אמשינאוו

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

4408-15th Ave. Brooklyn, N.Y. 11219

בעזהש"ת

בשמחה רבה באנו בזה להודיע
לכל אנ"ש ובאי בית ה'
שבס"ד עלה בידינו לסדר ולארגן

נסיעה לקברי רבוה"ק

לרגל יומא דהילולא קדישא של

רבינו הרה"ק רבי יוסף מאמשינאוו זי"ע

החל בשב"ק פרשת בא, ג' שבט

בהשתתפות ובראשות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ובהוא שעתה נזכה בס"ד לפקוד ציוני רבותינו הקדושים

אמשינאוו | ווארקע | פשיסחא | ווארשא | ליזענסק | אניפאלי

- השבת נועם הנשמות -

שב"ק פרשת בא נערוך בצילא דרעיא מהימנא

אור שבעת הימים הבעש"ט הק' זי"ע

בעיר מעזיבוז יצ"ו

יוצאים מארה"ב יום ד' פרשת בא -

חוזרים יום א' פרשת בשלח

לפרטים ולהרשמה ניתן להתקשר

להר"ר נפתלי ערליך הי"ו - 347-528-9102

אנציקלופדיה אמשי ינאון

ניו יארק: 1605-3136-873

ארץ ישראל: 074-7964020

לאנדאן: 4433-0551-7797

קול
בקודש

נאמער
5

הודעות
ועדכונים

נאמער
1

ניגונים

נאמער
6

שיעורי
תניא

נאמער
2

הודעות
למערכת

נאמער
7

שיחות
קודש

נאמער
3

שידור חי

נאמער
9

מעמדים
ודרשות

נאמער
4

”שמעו ותרזי נפשכם”

1605-3136-873